

Sagni Xinno: Seenaa Wangaarii Matayi

Et lite frø: Historien om Wangari Maathai

- Nicola Rijsdijk
- Maya Marshak
- Demoze Degefa
- oromo / bokmål
- nivå 3

Gaarren Baha Africa kessa kan jiruti intalti xinno tokko harmaee ishee wajjiin hojii qonnaa hojati. Maqan ishee Waangaarii dha.

...

I en landsby ved foten av Mount Kenya i Øst-Afrika arbeidet en liten jente sammen med moren sin på åkeren. Wangari het hun.

Waangaariin diida bahuu jallati. Iddo masii warra isheeti lafa qotuu jaallati. Sagni xinno lafatti dhabde.

...

Wangari var glad i å være ute. Familien hadde en kjøkkenhage. Der vendte hun grønnsaksbedet med macheten sin. Hun stakk små frø ned i den varme jorda.

Yeroon isheen bayee jallattu eega aduun dhitee boda. Yeroo dunkanaayee fuduraalen arguu dadhaabade sa'an gara manaa ittideeman gahee jechuudha. Daandii qalloo qabatee laga ceetee deemiti.

...

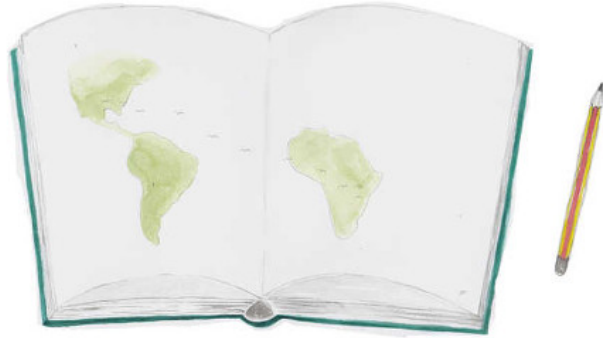
Hun syntes den beste tiden på dagen var rett etter solnedgang. Når det ble for mørkt til å se plantene, visste hun at det var på tide å gå hjem. Hun gikk langs smale stier på markene og over bekker på sin vei.

Waangaariin muccayyo cimtu waantateef hataman gara mana barnoots deemitee. Abbaan fi harmeen ishee garuu Waangaariin akka hojii qonna irrati isaan gargaartu barbaadan ture. Yeroo waggaa torba geechu, obbolessi ishee hangafine, akkaa ishee gara manan barnoota deemitu warri ishee amansiisee.

...

Wangari var en flink jente og ville gjerne begynne på skolen. Men moren og faren ville at hun skulle være hjemme og hjelpe til. Da hun ble syv år, overtalte storebroren mor og far til å la henne få gå på skolen.

Barumaa bayee jallate. Waangaariin akkuma kitaaba dubsituun bayee baratee. Qaphixi garii waan galmisisteeff gara biyyaa Ameerikaati carra barnoota argate. waaee adunynaa baruf bayee barbadee turtee.

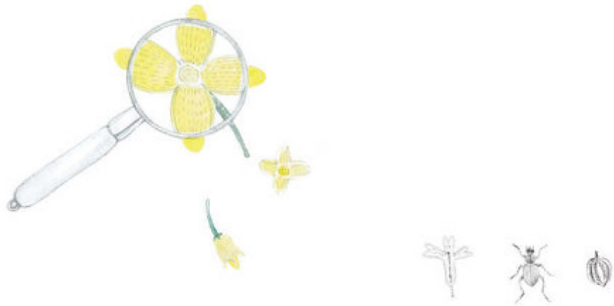
...

Hun likte å lære! Wangari lærte mer og mer for hver bok hun leste. Hun ble så flink på skolen at hun ble invitert til å studere i USA. Wangari ble så glad! Hun ville lære mer om verden.

Yuniivarsiitii Ameerikaati Waangaariin waan bayee baratee. Biqlittotafi akka isaan ittiguddatan qo'atte. Akkaata isheen obbolessa ishee wajjiin Keeniyaati guddate yaadatte.

...

Wangari lærte mye nytt på det amerikanske universitetet. Hun studerte planter og hvordan de vokser. Og husket hvordan hun hadde vokst opp selv: i leker og spill med brødrene sine i Kenyas vakre skoger.

Adaduma barateen ummataa keeniyaa akka jallachaa turte barte. Akka isaan bilisaa fi mirqaana jiraatan barbaade. Addada bayee barachaa deemtuun biyyaa ishee jalachuu calqabde.

...

Hun skjønte hun var glad i folk fra Kenya jo mer hun lærte. Hun ville de skulle være glade og frie. Og jo mer hun lærte, desto mer husket hun hjemmet sitt i Afrika.

Yeroo barnoota ishee xummurtu, gara biyya ishee Keeniyaati debitee garu biyyi ishee bayee jijiramtee turte. Masiin bayeen umamaaniru. Dubartiin qoraan lafa cabsattu hinqabdu. Umanni bayee hiyoome ijoolen isaanis waannyaatan dhaban.

...

Da hun var ferdig med å studere, dro hun tilbake til Kenya. Men landet hennes var forandret. Kjempestore bondegårder strakte seg utover i landet. Kvinnene hadde ikke ved til å tenne bål for å lage mat. Folk var fattige og barn sultet.

Waangaariin furmaata rakko kana beekte turte. Durbarttonni akkamit akka muka dhaban barsistee. Dubarttonni kuni mukken sana gurguraani mallqaa saniin namoota gargaran. Dubarttonni kun bayee gammada turan. Waangaariin akka isaan abboman bayee isaan gargarte.

...

Wangari visste råd. Hun lærte kvinnene å plante trær ved å så frø i jorda. Kvinnene solgte trærne og brukte pengene til beste for familien sin. De ble veldig glade. Wangari hadde fått dem til å føle seg sterke og mektige.

Turtii kessa, mukken harawn garaa daggalaati guddatan. Laggenis ya'uu calqaban. Ergaan Waangaarii Afrikaa hunda kessati tamsa'ee. Harra mukken miilyoonatu sangi Waangaarii irra margaa jiru.

...

Tiden gikk og de nye trærne vokste og ble til skog, og det kom vann i elvene igjen. Historien om Wangari spredte seg over hele Afrika. I dag er det millioner av trær som har vokst opp fra Wangaris frø.

Waangaariin bayee cimtee hojate. Ummani adunyaa hojii ishee ilaale badhasaa beekama tokko kennef. Innis Badhasaa Noobel Prizii Nagaa jedhama. Waangaariin dubartii ishee duraati Afrikaa kessa badhaasa kan arganchudhan.

...

Wangari hadde arbeidet hardt. Folk over hele verden la merke til det og de ga henne en berømt pris. Den kalles Nobels fredspris. Hun ble den første afrikanske kvinnen som fikk den.

Waangaariin bara 2003 du'an boqate garu yeroo mukken baredaa arginu mara ishee yadachuu nidandanya.

...

Wangari døde i 2011, men vi kan tenke på henne hver gang vi ser et vakkert tre.

Barnebøker for Norge

barneboker.no

Sagni Xinno: Seena Wangaarii Matayi

Et lite frø: Historien om Wangari Maathai

Skrevet av: Nicola Rijdsdijk

Illustret av: Maya Marshak

Oversatt av: Demoze Degefa (om), Finn Stranger-Johannessen (nb)

Denne fortellingen kommer fra African Storybook (africanstorybook.org) og er videreformidlet av Barnebøker for Norge (barneboker.no), som tilbyr barnebøker på mange språk som snakkes i Norge.

Dette verket er lisensiert under en Creative Commons

[Navngivelse 4.0 Internasjonal Lisens](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).